

Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuisto

KH 26.10.2021 § 168

Pieni-Paljakan tuulipuisto, kaavoitusaloite

Valmistelija: Henri Pätsi, 0406551714

Prokon Wind Energy Finland Oy esittää 10.9.2021 saapuneessa hakemuksessa, että Puolangan kunta päättäisi aloittaa tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen Puolangan ja Ristijärven kunnissa sijaitsevan Pieni-Paljakan alueella.

Kaava laadittaisiin oikeusvaikutteisena tuulivoimaosayleiskaavana, jolloin kunta voi myöntää alueillaan rakennusluvat kaavan (MRL 44 §, 77a § ja 77b §) perusteella. Hankkeessa sovelletaan myös lakia ympäristövaikutusten arvioinnista, jolloin tuulivoimahankkeen yhteydessä toteutetaan YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi. Ympäristövaikutusten arviointi ja osayleiskaava toteutetaan erillisinä hankkeina, mutta mahdollisuuksien mukaan yhtäaikaaisesti.

Pieni-Paljakan tuulivoimahanke sijoittuu sekä Puolangan että Ristijärven kuntien alueille. Tuulivoimahankkeen alustavissa suunnitelmissa Puolangan kunnan alueelle tulisi kolme tuulivoimalaa ja Ristijärven kunnan alueelle kuusi voimalaa. Kun hanke sijoittuu kahden kunnan alueelle, molemmissa kunnissa toteutetaan omat kaavaprosessinsa ja erilliset osayleiskaavat.

Tuulivoimahankkeen suunnittelualueen alustava kokonaispinta-ala on noin 1271 hehtaaria, josta Puolangan kunnan alueella sijaitsee 502 hehtaaria. Rajaukset tarkentuvat suunnittelun edetessä. Suunnittelualue on pääasiassa yksityisessä maanomistuksessa ja tarvittavat maanvuokrasopimukset on solmittu.

Kunnan tulee kaavoituksen aloittamisesta päättämisen lisäksi hyväksyä kaavan laatijakonsultti. Hakija esittää kaavan laatijaksi Ramboll Finland Oy:tä. Kunnan tulee lisäksi solmia kaavoitussopimus Prokon Wind Energy Finland Oy kanssa.

Hallintosäännön mukaan kaavoituksen aloittamisesta päättää valtuusto ja kaavakonsultin ja kaavoitussopimuksen hyväksymisestä kunnanhallitus.

Alustava suunnittelualue on esitetty liitekartassa (liite 2). Prokon Wind Energy Finland Oy:n kaavoitusaloite sekä sopimusluonnos on toimitettu kunnanhallituksen jäsenille.

Yritysvaikutusten arviointi: mahdollisia positiivisia yritysvaikutuksia rakennusalan ja maanrakennusalan yrityksille.

Pormestari: Kunnanhallitus 1) esittää valtuustolle, että Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatiminen aloitetaan siten, että voimaloiden rakennusluvat voidaan myöntää

yleiskaavojen perusteella ja siten, että kaavoitusprosessin rinnalla laaditaan ympäristövaikutusten arviointimenettely. 2) hyväksyy kaavan laatijaksi Ramboll Finland Oy:n 3) hyväksyy liitteen mukaisen kaavoitussopimuksen.

Päätös: 1) Hyväksyttiin esityksen mukaan. 2) Hyväksyttiin esityksen mukaan. 3) Hyväksyttiin esityksen mukaan (liite 3).

Täytäntöönpano: kaavoituksen hakija, valtuuston esityslistalle

VALT 11.11.2021 § 41

Pieni-Paljakan tuulipuisto, kaavoitusaloite

Esitys: Valtuusto päättää, että Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatiminen aloitetaan siten, että voimaloiden rakennusluvut voidaan myöntää yleiskaavojen perusteella ja siten, että kaavoitusprosessin rinnalla laaditaan ympäristövaikutusten arviointimenettely.

Päätös: Toni Haapala esitti asian palauttamista valmisteluun. Anja Peura kannatti esitystä. Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty asian valmisteluun palauttamista koskeva kannatettu esitys, on käsittelyn jatkamisesta äänestettävä. Äänestysjärjestyksenä on, että JAA tarkoittaa käsittelyn jatkamista ja EI Haapalan esitystä, ja äänestystapana nimenhuutoäänestys. Äänestyksessä annettiin 13 JAA-ääntä ja 8 EI-ääntä. Äänestysluettelo on liitteenä nro 2. Puheenjohtaja totesi, että asian käsittelyä jatketaan. Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että päätös on kunnanhallituksen esityksen mukainen. Päätös: Kunnanhallituksen esitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: kaavoituksen hakija

KH 24.01.2022 § 8

Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan muutoksen vireilletulo ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettaminen

Valmistelija: Henri Pätsi, 0406551714

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 63 §) mukaan kaavoitustyöhön tulee sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Tarvittavat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit tuotetaan kaavoituksen ja hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään osayleiskaavan laatimisen lähtökohtia ja tavoitteita, kuvataan kaavoituksen eteneminen ja kerrotaan, miten osalliset voivat vaikuttaa kaavoitukseen ja kuinka kaavan vaikutuksia arvioidaan suunnittelun aikana.

Osayleiskaavassa määritellään muun muassa voimaloille sallittavat sijoituspaikat, voimaloiden enimmäismäärät ja -korkeudet. Kaavoituksen yhteydessä voidaan tarvittaessa laatia myös täydentäviä selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. Kaavassa voidaan antaa myös määräyksiä haitallisten vaikutusten lieventämiseksi.

Pieni-Paljakan tuulivoimahankkeen alustava suunnittelualue on muuttunut Puolangan kunnan alueella kaavan vireilletulovaiheen jälkeen. Alustava suunnittelualue on pienentynyt alueen koillisosasta 502 hehtaarista noin 361 hehtaariin. Muuttunut suunnittelualue on esitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Pieni-Paljakan tuulivoimahanke sijoittuu Puolangan kunnan alueella voimassa olevan Kotilan osayleiskaavan alueelle. Osayleiskaava on hyväksytty Ympäristöministeriössä 23.8.1990. Osayleiskaavassa tuulivoimahankealue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Kun voimassa olevan osayleiskaavan alueelle laaditaan tuulivoimaosayleiskaava, on kyseessä voimassa olevan osayleiskaavan muutos.

Vuorovaikutuksen ja osallistumisen takaamiseksi järjestetään nähtävilläoloaikoina kaikille avoimet tiedotus- ja yleisötilaisuudet. Tilaisuudet järjestetään yhdessä rinnalla toteutettavan YVA-menettelyn yleisötilaisuuksien kanssa. Tilaisuuksissa on läsnä hankkeesta vastaavan edustajat, kaavoittajan edustaja, YVA-yhteysviranomaisen edustaja sekä YVA- ja kaavakonsultin edustajat.

Pieni-Paljakan tuulivoimahankkeen kaavoituksen rinnalla toteutetaan myös ympäristövaikutusten arviointi- eli YVA-menettely. YVA-menettelyn yhteydessä tutkitaan hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia. YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään yhtäaikaaisesti vireillä olevassa osayleiskaavoituksessa, jossa ratkaistaan hankkeen toteuttaminen. Tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman nähtäville asettamisesta päättää YVA-menettelyn yhteysviranomainen eli Kainuun ELY-keskus. YVA-ohjelman ja osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä oloaika on ajoitettu siten, että asiakirjat olisivat julkisesti nähtävillä yhtäaikaisesti.

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on toimitettu kunnanhallituksen jäsenille.

Pormestari: Kunnanhallitus päättää kuuluttaa vireille Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan muutoksen sekä asettaa samalla julkisesti nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelman (liite) 2.2.-4.3.2022 väliseksi ajaksi ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot. Suunnitelmaan voidaan tehdä tarvittaessa vähäisiä virheen korjaamisia tai täydennyksiä ennen nähtäville asettamista.

Päätös: Kunnanhallitus päätti kuuluttaa vireille Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan

muutoksen sekä asettaa samalla julkisesti nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelman (liite nro 2) 2.2.-4.3.2022 väliseksi ajaksi ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot. Suunnitelmaan voidaan tehdä tarvittaessa vähäisiä virheen korjaamisia tai täydennyksiä ennen nähtäville asettamista.

Täytäntöönpano: kaavoituksen hakija, kaavan laatijakonsultti, Ristijärven kunta

KH 18.11.2022 § 105

Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan muutoksen kaavaluonnoksen nähtäville asettaminen

Valmistelija: Henri Pätsi, 0406551714

Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan muutoksen kaavaluonnos on valmistunut.

YVA-yhteysviranomaisen Kainuun ELY-keskus on antanut lausunnon Pieni-Paljakan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 28.3.2022, minkä jälkeen on laadittu YVA-selostus.

Puolangan ja Ristijärven kunnat järjestävät kaavaluonnosta koskevan yhteisen yleisötilaisuuden. YVA-selostusta koskeva yleisötilaisuus voi olla yhdistetty edellä mainittuun tai erillinen. YVA-selostuksen nähtävilläoloaika voi olla sama tai poiketa kaavaluonnoksen nähtävilläoloajasta.

Suunnittelualue ilmenee oheisesta kartasta. Kunnanhallituksen jäsenille on toimitettu seuraava kaavaluonnosvaiheen materiaali:

kaavaselostus

kaavakartat kiinteistörajoilla

kaavakartta ilman kiinteistörajoja

kaavaselostuksen liitteet:

liite 1 OAS

liite 2 vastineet OAS palautteeseen

liite 3 kasvillisuus selvitys

liite 4 lepakkoselvitys

liite 5 liito-oravaselvitys

liite 6 viitasammakkoselvitys

liite 7 linnustomuuton seuranta

liite 8 pesimälinnusto- ja pöllöselvitys

liite 9 metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitys

liitteen 9 liite 1 kartta metsäkanalintujen soidinpaikoista (salainen*)

liite 10 havainnekuvat

liite 11 näkyvyysanalyysi

liite 12 näkyvyysanalyysi yhteisvaikutukset

liite 13 meluselvitys

liite 14 välkeselvitys

liite 15 asukaskysely

liite 16 arkeologinen inventointi

*salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n 14-kohdan perusteella (voidaan esittää kokouksessa)

Pormestari: Kunnanhallitus päättää asettaa julkisesti nähtäville Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan muutoksen luonnosvaiheen asiakirjat (pöytäkirjan liitteet nro) ja pyytää niistä tarvittavat lausunnot. Asiakirjoihin voidaan tehdä tarvittaessa vähäisiä virheen korjaamisia tai täydennyksiä ennen nähtäville asettamista.

Päätös: Kunnanhallitus päätti asettaa julkisesti nähtäville Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan muutoksen luonnosvaiheen asiakirjat (pöytäkirjan liitteet nro 3-22) ja pyytää niistä tarvittavat lausunnot. Asiakirjoihin voidaan tehdä tarvittaessa vähäisiä virheen korjaamisia tai täydennyksiä ennen nähtäville asettamista. Kokouksen läsnäoloreportti on liitteenä nro 23.

Täytäntöönpano: kaavoituksen hakija, kaavan laatijakonsultti, kaavoitus, Ristijärven kunta

KH 30.04.2025 § 37

Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan muutoksen kaavaehdotus

Valmistelija: Piia Heikkinen, 040 5750 586

Puolangan valtuusto on käynnistänyt kokouksessaan 11.11.2021 § 41 oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimisen Pieni-Paljakan tuulivoimapuistoa varten Prokon Wind Energy Finland Oy:n esityksestä.

Puolangan kunnanhallitus on päättänyt KH 24.1.2022 § 8 kuuluttaa osayleiskaavan vireille sekä asettanut osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville kuulemista varten 2.2.2022 - 4.3.2022 väliseksi ajaksi.

Kunnanhallitus käsitteli kaavan valmisteluvaiheen kuulemisen aineiston (kaavaluonnos) kokouksessaan 18.11.2022 § 105. Osayleiskaavan luonnosaineisto on ollut nähtävillä 5.12.2022-31.1.2023.

Kaavaluonnosaineistosta saatu palaute ja niihin laaditut vastineet esityslistan liitteenä (liite 17).

Tuulivoimapuiston osayleiskaava on edennyt kaavaehdotusvaiheeseen. Laaditussa kaavaehdotuksessa tuulivoimapuiston alueelle osoitettu sijainnit kahdelle tuulivoimalalle. Tuulivoimaloille on osoitettu kulkuyhteydet, sähköasema sekä sähkönsiirtoreitti.

Osayleiskaava on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M-1). Lisäksi osayleiskaavassa osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita, ulkoilureitti sekä moottorikelkkailu-
ura.

Liitteenä:
Kaavaehdotuskartta
Kaavaselostus

Pormestari: Kunnanhallitus hyväksyy kaavoittajan laatimat vastineet luonnosaineistosta saapuneisiin palautteisiin ja päättää asettaa julkisesti nähtäville Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksen ja pyytää kaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot. Asiakirjoihin voidaan tehdä tarvittaessa vähäisiä virheen korjaamisia tai täydennyksiä ennen nähtäville asettamista.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Täytäntöönpano: kaavoituksen hakija, kaavan laatijakonsultti, kaavoitus, Ristijärven kunta

KH 28.11.2025 § 139

Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan muutoksen hyväksymiskäsittely

Valmistelija: Kalevi Huovinen, 040 546 2018

Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan muutoksen ehdotus on ollut julkisesti nähtävillä ja lausuntopyyntöillä 22.5.- 20.6.2025 ja 2.10.-1.11.2025 välisenä aikana. Kaavaehdotusta esiteltiin yleisötilaisuudessa 26.5.2025. Kaavaehdotuksesta saapui 15 lausuntoa ja 14+1 muistutusta. Tiivistelmä saapuneesta palautteesta ja vastineet ovat liitteenä, liite nro 23.

Viranomaisneuvottelun johdosta tuulivoimalan T8 tuulivoimaloiden aluetta (tv-1) rajattiin kauemmas Sileäsuosta ja kaavamääräystä täydennettiin teeren soidinalueen huomioimiseksi sekä osoitettiin uusi yksityinen luonnonsuojelualue.

Osayleiskaava on laadittu Alueidenkäyttölain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Osayleiskaavaa voidaan käyttää kaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakentamisluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla (tv-1). Kaavan yleismääräyksissä määrätty rakentamisluvan edellytyksistä.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 369 ha. Kaavaehdotuksessa tuulivoimapuiston alueelle osoitetaan sijainnit kahdelle tuulivoimalalle. Yksittäisen tuulivoimalan kokonaiskorkeus saa olla enintään 300 metriä maanpinnasta. Tuulivoimaloille on osoitetaan kulkuyhteydet sekä sähkönsiirtoreitti. Sähköasema sijoittuu Ristijärven kunnan puolelle.

Osayleiskaava on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M-1). Kaavassa osoitetaan myös yksityinen luonnonsuojelualue luonnonsuojelu-alueena (SL) suojelupäätöksen mukaisesti suunnittelualueen reunalle. Lisäksi osayleiskaavassa osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita, ohjeellinen ulkoilureitti sekä moottorikelkkaura nykyisen sähkölinjan viereen.

Liitteenä:

Kaavakartta kiinteistörajoilla

Kaavakartta ilman kiinteistörajoja

Kaavaselostus

Kaavaehdotuksesta saatu palaute ja vastineet

Yritysvaikutusten arviointi: Rakentamisaikaisia yritysvaikutuksia rakennusalan ja maanrakennusalan yrityksille. Käyttö- ja ylläpitovaiheen aikaisia yritysvaikutuksia.

Pormestari:

Kunnanhallitus hyväksyy kaavaehdotukseen saapuneisiin lausuntoihin ja muistutuksiin kaavan laatijan laatimat vastineet ja esittää valtuustolle, että se hyväksyy Pieni-Paljakan osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan osittaisen muutoksen.

Juho Fingerroos esitti Arto Hilliahon kannattamana, että kunnanhallitus ei hyväksy kaavanlaatijan vastineita eikä esitä valtuustolle Kotilan osayleiskaavan osittaista muutosta ja Pieni-Paljakan osayleiskaavaa.

Asiasta äänestettiin. Äänestyksessä annettiin yhteensä 7 ääntä, joista 5 JAA-ääntä ja 2 EI-ääntä. Äänestysluettelo liitteenä.

Päätös:

Hyväksyttiin alkuperäisen esityksen mukaan.

Täytäntöönpano: valtuusto

Arto Hilliaho ja Juho Fingerroos jättivät asiasta eriävän mielipiteen: ”Eriävä mielipide pykälän 139 päätökseen. kaavoitus on ristiriidassa voimassa olevan kuntasratekian kanssa, jossa Paljakan matkailu on yksi Puolangan kärkihankkeista. Pieni-Paljakan osayleiskaava tuhoaa Paljakan matkailua,

Elyn perustellussa päätelmässä kalkkia esiintuomia asioita ei ole otettu huomioon Pieni-Paljakan kaavaehdotuksessa. Ely-keskus on antanut perustellun päätelmän Pieni-Paljakan Yva-selostuksesta 31.03.2023. Perusteltu päätelmä on yli 2,5 vuotta vanha eikä ole ajanmukainen,

Asukaskyselyn tuloksena 42% vastaajista suhtautui Pieni-Paljakkaan suunniteltuun tuulivoimaan kielteisesti ja 40% myönteisesti eli enemmistö suhtautui kielteisesti.

Kaikkia kaavaehdotukseen saapuneita muistutuksia ei ole kaavaehdotuksessa julkaistu, eikä kaikkiin muistutuksiin ole vastattu.”

Esitys:

Valtuusto hyväksyy Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja Kotilan osayleiskaavan muutoksen.

Päätös:

Arto Hilliaho esitti, Juho Fingerroosin kannattaessa esitystä, ettei valtuusto hyväksy esitystä Puolangan Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavasta ja Kotilan osayleiskaavan muutoksesta. Asiasta äänestettiin. JAA ääniä annettiin 10, EI ääniä annettiin 6, TYHJIÄ 1. Asia hyväksyttiin esityksen mukaan. Arto Hilliaho jätti valtuustoryhmänsä puolesta asiaan eriävän mielipiteen.

Täytäntöönpano: kaavoitus, kaavoituksen hakija, tiedoksi
Ristijärven kunta

Liitteet: kaavaselostus, kaavakartta, äänestysluettelo, eriävä mielipide